

Chesed – vrucht van de Heilige Geest.

Jezus heeft ons geleerd om te leven en te handelen als de man in de gelijkenis van de ‘barmhartige Samaritaan’. Deze man betoonde ‘chesed’. Het Hebreeuwse woord ‘chesed’, algemeen vertaald door ‘liefdadigheid’, is een essentieel kenmerk voor Israël. **Chesed is zelfs één van de pilaren die het Joodse geloof draagt, zo hiermee ook het christelijk geloof.** Rabbijn Mozes van Kobrin heeft eens gezegd: **‘Een dag dat een Jood geen vriendelijkheid doet (zgn. mitswe), wordt niet beschouwd als een dag in zijn leven’.** Wat betekent ‘chesed’ nog meer en wat zegt de Bijbel hierover? Hoe geeft Israël/ het Joodse volk dit inhoud aan de dag van vandaag? Wat kunnen we hiervan leren?

Het woord ‘chesed’ is een woord dat qua betekenis moeilijk exact te benoemen valt. In ieder geval heeft het te maken met goedheid, dat zich belangeloos uit naar anderen.

‘Chesed’ is een daad van liefdevolle betrokkenheid, voluit naastenliefde.

In de tien geboden (NBG) komt het woord ook voor in Ex. 20:6:

En doe barmhartigheid aan duizenden degenen, die Mij liefhebben, en Mijn geboden onderhouden.

De NBG heeft het woord ‘chesed’ hier met ‘barmhartigheid’ vertaald. Het veronderstelt hier een relatie. Eigenlijk kent het Hebreeuws voor barmhartigheid een ander woord, ‘rachamiem’.

Het leggen (verbinden) van tefilin (Joodse gebedsriemen t.p.v. hoofd en arm, zie foto) is voor gelovige Joden een symboliek dat de Eeuwige zich aan hen verbindt in recht en wet met liefde en erbarmen.

De Eeuwige is niet alleen onze Koning, maar ook onze Vader. Deze eigenschappen horen bij elkaar en houden elkaar overigens in evenwicht. De barmhartigheid genoemd in Exodus 20:6 is hetzelfde als het woord ‘goedertierenheid’ van Psalm 136 (beiden in NBG). God, onze hemelse Vader, ‘tiert’ van goedheid. De twee woorden ‘rachamiem’ en ‘chesed’ overlappen in betekenis, maar ‘chesed’ is iets rijker.

‘Chesed’ bevat ook trouw, belangeloze dienst vanuit verbondenheid, genegenheid, gunst en het heeft een element van genade.

In Ex. 20:6 wordt de ‘chesed’ van God tegenover de liefde van de Zijnen gezet. **Liefde is dus een onderdeel van de betekenis van ‘chesed’.**

In Exodus 34:6 (S.V.), waarin God Zelf Zijn deugden benoemt, komt ook het woord ‘chesed’ voor, samen met de synoniemen barmhartig en genadig:

Heere, Heere, God, barmhartig (rachoem, van rachamiem- Naardense vert.zegt: ontfermend) en genadig (chen), lankmoedig (letterlijk 'traag tot toorn') en groot van weldadigheid (chesed- Naardense vert. zegt: overvloedig in vriendschap) en waarheid (emet, gerelateerd aan ons woord 'amen'- Naardense vert. zegt :trouw).

Een andere laag van ‘Chesed’ is ‘tsedaka’; dat zijn goede daden doen en geld geven. ‘Tsedaka’ is zowel voor de armen als voor de rijken. ‘Tsedaka’ komt ten goede aan de levenden, maar het doen van goede daden aan de overledenen is in het Jodendom van nog groter waarde omdat zij niets meer terug kunnen geven.

Het is dus duidelijk dat ‘chesed’ niet louter barmhartigheid of genade betekent, maar heel breed vertaald dient te worden en een grote deugd is.

Chesed, tsedaka, rachamiem en mishaat zijn allemaal kanten ‘van dezelfde medaille’.

Ze horen bij elkaar en zijn niet los verkrijgbaar.

Goede daden stellen echter weinig voor als het niet uit liefde gebeurt.

Van de Here God zelf mogen we zeggen dat hij alle Bronnen van 'chesed' volkomen in Zich heeft en deze aan de mensheid deelt.

In de Bijbel wordt het woord 'chesed' niet alleen gebruikt met betrekking tot Gods verhouding met de mensen, maar ook tot de verhouding van mensen onderling.

Koningen kunnen bijvoorbeeld **goedgunstigheid/ weldadigheid betonen** aan onderdanen (2 Samuel 9:1, David en Mefiboseth).

Maar in Psalm 149:1+5 worden mensen genoemd voor wie de 'chesed' een stijl van leven is geworden, ze worden in de SV ' Gods **gunstgenoten**', chasidiem, genoemd:

Ps 149:1 Halleluja! Zingt den HEERE een nieuw lied; Zijn lof zij in de Gemeente Zijner gunstgenoten.

Van Abraham, de vader van alle gelovigen, lezen we dat hij op diverse momenten een daad van 'chesed' deed in zijn leven. We lezen dit b.v. in Gen .14 hoe hij zijn neef Lot bevrijdde.

Een paar hoofdstukken verder zien we hoe hij op een bijzondere wijze de drie vreemden gastvrij verwelkomt in zijn tent. (Gen.18 : 1-5)

Aan het einde van hfdst 18: 20-33 lezen we hoe hij voor zijn neef Lot in onderhandeling gaat met God om Sodom en Gomorra te redden. (Gen. 18 : 19-33) Hierin is hij ons opnieuw tot een voorbeeld van "chesed". Abraham had ook kunnen zeggen: ...ik blijf niet bezig met die lastige neef.....

Hij toont zich hierin tevens als een echte leider, die niet alleen zijn eigen belangen voor ogen houdt.

(deel schilderij - Abraham ontvangt de drie engelen – Ferdinand Bol)

De Here Jezus heeft op een volmaakte wijze voorgeleefd hoe 'chesed' te doen. Hij was de 'chesed' zelf! Wie is als Hij!

In Matth. 25: 31-46 kunnen we lezen dat mensen ook zullen worden beoordeeld op hun daden van 'chesed'. **Wij dragen mede verantwoordelijkheid voor mensen die getroffen zijn door oorlog, afschuwelijke natuurrampen, lijden aan honger, ziekten, eenzaamheid, armoede, vervolging, verguizing, doodsb bedreiging, moordaanslagen of die vernederingen moeten ondergaan, enz.**

God vraagt van ons in deze onze daad van 'chesed'.

'Chesed' is altijd verbonden met een daad die verandering teweeg brengt, waardoor verdriet wordt verzacht. Van ons mensen wordt gevraagd de Eeuwige (Jezus) in Zijn eigenschappen na te volgen.

Hieruit zal ook onze hartelijke liefde voor Hem moeten blijken. (Deut. 13 : 4).

Van de Heilige Geest wordt gezegd dat Hij troostend bij ons aanwezig is.

Hij zet ons dan ook in beweging om alvast de tekenen van het komende Koninkrijk van Vrede en Gerechtigheid, wat alles met 'chesed' te maken heeft, op te richten!

Dit dienen we ook bijzonder te tonen aan het Joodse volk, onze 'oudste broeder- Israël', dat allerlei verguizing, vernedering, rampen, vervolging, dreiging en moord heeft moeten ondergaan en nog steeds ondergaat. Dit mede gezien het feit dat wij als christenen aan deze catastrofale

gebeurtenissen een belangrijk aandeel hebben gehad. Wij staan bij het Joodse volk in het krijt. Voor wie 'chesed' aan het Joodse volk toont in woorden en daden geldt de belofte:

Wie Israël zegent, zal gezegend worden (Gen.12:3)

Door de Heilige Geest worden we toegerust om te zegenen, te troosten niet alleen met woorden maar ook met daden, daden van 'chesed'. (2. Kor.1 : 3-4)

Dit als dank aan onze liefdevolle hemelse Vader voor de 'chesed' die Hij ons zo vrij en zo ruim heeft getoond en geschonken in het zenden van Zijn Zoon, Jezus - de Messias van Israël.

We zijn verlost door Joods bloed!

Schilderij 'Parable of the Good Samaritan' (1647) van Balthasar van Cortbemde

Jezus heeft ons geleerd om te leven en te handelen als de man in de gelijkenis van de 'barmhartige Samaritaan'. (Lucas 10 : 25-37).

Om deze gelijkenis goed te begrijpen, moeten we de relatie tussen Joden en Samaritanen begrijpen. Samaritanen waren niet alleen verschoppelingen, ze waren verachte vijanden van de Joden.

(lees Lucas 9: 51-56) Deze vijandschap bleef niet alleen bij woordenstrijd. De Joodse historicus Flavius Josephus schreef dat Samaritanen 'een groot aantal' Galileïsche pelgrims hadden gedood, die naar Jeruzalem reisden (Oudheden 20.118-136).

Joden uit de eerste eeuw, die Jezus deze gelijkenis dan ook hoorden zeggen in Zijn dagen, zouden denken: Er bestaat niet zoiets als een 'goede barmhartige Samaritaan'.

De Samaritanen, die woonden in Samaria en Galilea zagen zichzelf, als de ware Joden.

Zij hadden zich echter met heidense volken gemengd en waren in de ogen van de Israëlieten niet zuiver in de leer en daarom gezien als onrein. Onderlinge omgang met elkaar was er dan ook niet. Het geloof van de Samaritanen was gebaseerd op de Samaritaanse Thora (Thora= 5 boeken van Mozes, Gen. t/m Deut.), die enigszins afwijkt van de gebruikelijke Joodse versie.

Alle andere Bijbelboeken en mondelinge overleveringen (Misjna/Talmoed) verwierpen zij.

Zij onderhielden echter eveneens de Shabbat en pasten ook de besnijdenis toe. Ten zuiden van Nablus ligt de door hun aangebeden berg, de Gerazim. Hier vierden zij jaarlijks Pesach.

Op deze berg offerde volgens hen Abraham zijn zoon Izaäk. Op de Gerazim verwachten zij tevens de komst van de Messias. (lees in dit verband ook Joh.4)

Je zou verwachten dat een Israëli de held van Jezus' verhaal zou zijn. De priester en Leviet passeerden echter zonder een daad van 'chesed'. De derde persoon zou naar verwachting de gevierde man worden, een gewone Israëli die de arme reiziger komt redden, die achtergelaten is om onderweg te sterven, hoogstwaarschijnlijk door 'die boosaardige Samaritanen'.

Maar de gelijkenis is schokkend, wanneer geen Israëli maar een door de Joden verguisde Samaritaan ten volle uit 'chesed' betoont.

Deze gelijkenis biedt één van de grootste uitdagingen van de Bijbel. Het toont aan dat mensen voor elkaar moeten zorgen als de ander in nood is, ongeacht afkomst, levensbeschouwing of religie.

Mededogen kent geen grenzen en God ziet daarbij ons hart aan!

Aan de dag van vandaag zien we dat het Joodse volk/Israël wel degelijk bijzondere daden van 'chesed' in de praktijk brengt, wat we helaas niet op het NOS- journaal zien of horen of uitgebreid in de krant lezen. Wist u dat het Joodse volk duizenden Syrische burgerslachtoffers, die wonen in het grensgebied met Noord-Israël, tijdens de burgeroorlog in Syrië in Israëliische ziekenhuizen

liefdevol heeft opgenomen en verpleegd? Dit alles terwijl Syrië vanaf 1948 officieel nog steeds in staat van oorlog is met Israël. En.....Israël zegent! (Gen. 22:18)

Ik las nog een ontroerend voorbeeld over een Palestijnse baby die met toestemming van de ouders middels transplantatie in een Israëliisch ziekenhuis het hartje kreeg van een overleden Joods kindje. En dan nog te bedenken dat ondanks de vele raketaanvallen vanuit de Gaza en de dodelijke haat van Hamas en zijn volgelingen tegen het Joodse volk (Iman bidt recentelijk op Palestijnse TV: Allah, roei de Joden uit) de grens tussen Israël en de Gaza open is voor humanitair verkeer. Waar en wanneer nodig vindt transport van levensmiddelen, grondstoffen of medicijnen plaats.

Tevens voorziet Israël de Gaza van drinkwater, enz. Is dit allemaal geen 'chesed'? En....Israël zegent! De Palestijnse leugenmachine vertelt ons helaas iets heel anders m.n. dat het tegenover gestelde het geval is. Dit wordt via de media loyaal verspreid en door velen als zoete koek aangenomen, helaas ook binnen de kerk.

Ook in de afgelopen maanden toont Israël volop "chesed" en heet de vele Joodse vluchtelingen uit de Oekraïne van harte welkom, ondanks de niet geringe interne economische en politieke problemen. De Joodse president van Oekraïne, Zelensky, heeft Israël gevraagd om te bemiddelen in de onderhandelingen tussen Oekraïne en Rusland, wat politiek gezien een hele lastige opgave is voor premier Bennett. Toch heeft deze laatste een poging gedaan en zal hij zich hiervoor in blijven zetten. Er zijn nog veel meer voorbeelden van 'chesed' te noemen wat betoond wordt door Israël.

Jacobus, de broer van de Heer, zegt in zijn brief Jac. 2: 12-26 :

geloof zonder goede werken is een dood geloof

Wat deze tekst weergeeft zal een gelovige Jood/Jodin dan ook van harte onderschrijven.

Het Jodendom is een godsdienst waarin heel veel aandacht is voor 'de goede dingen doen' (zgn. mitwe's).

Wij christenen geloven en benadrukken veelal dat op Gods tijd en naar Gods wil, ongeacht wat wij doen, Gods heilsplan met deze wereld – het komende Messiaanse Rijk – zich zal voltrekken.

De rabbijnen menen daarentegen dat de Goddelijke wil kan worden verhaast, vertraagd en zelfs veranderd door de daden en interventies van de mens.

Een voorbeeld in dit verband zien zij in Abrahams succesvolle lobby voor zijn neef Lot in Sodom en Gomorra.

‘Het doen van goede werken’ (dit zijn, zoals reeds gezegd, de tekenen van het komende Koninkrijk) betekent, naast het minimaal driemaal daagse gebed door de gelovige Joden om de komst van de Messias, het Messiaanse Rijk dichterbij brengen.

Zij beseffen dat zij met hun goede daden helaas tekort schieten en verlangen daarom des te meer naar Zijn komst. Dit wordt door hen dan ook gezien als hun grote opdracht voor de Eeuwige.

De bekende Rabbijn Jonathan Sacks (overl. nov. 2020) schrijft in dit verband:

‘De Bijbel beweert niet dat de Israëlieten beter zijn dan anderen. Wel zijn ze uniek, ze zijn een heilig volk omdat Gods presentie in hen bijzonder zichtbaar moet worden voor de wereld. Dat God op een dergelijke manier verantwoordelijkheid bij zijn schepselen durft te leggen, is één van de meest kenmerkende en uitdagende ideeën van het jodendom. Het getuigt bovendien van Gods onwrikbaar geloof in de mens’.

Hij schrijft verder in zijn boek “een gebroken wereld ‘heel’ maken” over onze menselijke verantwoordelijkheid o.a. het volgende:

‘De basis van verantwoordelijkheid is luisteren naar mensen die ziek, eenzaam, thuisloos, verwaarloosd en buitengesloten zijn. Naar mensen wier stem niet wordt gehoord, of naar de uitdagingen waarop niet is ingegaan, het probleem dat niet is opgelost, de dingen die gedaan moeten worden maar ongedaan blijven. Niet klagen maar protesteren. De Joodse ethiek van verantwoordelijkheid is het tegengif voor de fatalistische opvattingen die onze fundamentele vrijheid weerspreken. Moed wordt geboren op het moment dat we besluiten om in plaats van te klagen, persoonlijk protest aan te tekenen tegen het kwaad in de wereld door goed te doen, hoe onbeduidend ook. Als we dat voor ogen houden, brengt elke dag een kans met zich mee’.

Wij christenen zijn veelal voornamelijk bezig met ons persoonlijk heil geschonken door Jezus onze Heiland. Wat stellen wij tegenover het kwaad in deze wereld? Biedt de kerk midden in de puinhopen van ons bestaan perspectief? Jazeker, met het tonen van ‘chesed’ en levend in het vaste vertrouwen dat Messiaanse Rijk met Jezus als de grote Vredevorst is komende waarin de ‘chesed’ zal zegevieren!

Toch hoor ik veel christenen om me heen met de grote massa mee klagen en ontbreekt veelal de Maranatha-roep. De oorzaak(en) van dit laatste is m.i. een hoofdstuk apart. En dit nog wel ondanks het feit dat er ruim driemaal zoveel profetieën in het Oude Testament te vinden zijn over Jezus Koningschap dan over Jezus Verlossingswerk, zo merken diverse theologen op.

Niet dat Jezus Verlossingswerk minder belangrijk zou zijn, absoluut niet. Maar we kunnen er niet omheen dat circa de helft van alle profetieën in de Bijbel duidelijk betrekking hebben op de wederkomst en het komende Vrederijk.

Van deze profetieën is slechts nog maar een deel vervuld en van de nog openstaande zien we in onze tijd diverse in versneld tempo tot vervulling komen. Dat heeft ons wat te zeggen....

De Here God is nog niet klaar met deze wereld en Zijn volk Israël, maar we zitten m.i. Bijbels gezien echter wel in ‘de Finale’.

Als ik de vervulling van de profetieën om mij heen waarneem, versterkt dit mijn geloof.....

Hierin ervaar ik de onmeetbare trouw van God en Zijn onfeilbare woorden. Prijs de Heer!

Met de belofte/ profetie van de komende Messias en Zijn Vrederijk mogen we elkaar bemoedigen. Dit geeft perspectief voor de Bruid van Christus (Bruidsgemeente), juist in deze apocalyptische tijd waarin wij leven. (lees over dit perspectief o.a.: Openb. 20:2+3; Jes. 2:1-5; Hab. 2:14; Micha 4:3+4;

Jes. 55: 12+13; Jes. 11: 6-8; Jes. 2: 17+18; Jes. 65:20; Ez. 40-48; Jes. 19:23-25; Zef. 3:9-12, Zach. 8:23, Zach. 14: 16+17.)

Wat er heden ten dage om ons heen gebeurd is allemaal door Jezus voorzegd, geprofeteerd. Wat een zegen als we hierin Gods plan mogen herkennen! Het moet immers allemaal geschieden. Maar gelijktijd weet Jezus ook dat gelovigen in zware omstandigheden wel een bemoediging kunnen gebruiken en zegt: houdt moed, de grote Verlossing komt er aan, Ik kom er aan. (Lucas 21:28). Ik zou er dan ook van harte voor willen pleiten dat we ons hierover als kerk/ gemeente nader over zouden bezinnen.

Hoe dan ook zal het leven van een gelovige zich met vallen en opstaan kenmerken in de navolging van Christus wat zich o.a. ook zal kenmerken in het doen van goede daden, 'chesed', ...totdat Hij komt.

'Chesed' groeit echter niet op onze eigen akker, het zijn de geschonken vruchten van de Heilige Geest (dit betekent: het komt van Boven), zoals genoemd in Gal. 5: 22-26:

Maar de vrucht van de Geest is liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing....

Shalom, Johan de Korte